

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Sanderi Angli Doct. Theol. De Origine Ac
Progressv Schismatis Anglicani Libri Tres ...**

Sander, Nicholas

Coloniæ Agrippinæ, 1610

Quomodo alumni illi in Angliam reuetantur, & quid illic agant. Cap. XXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64680](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64680)

Quomodo alumni illi in Angliam reuertantur,
& quid illic agant.

CAPVT XXIII.

HOc ergo animo fortes illi Dei pugiles in Angliam reuertuntur. Hic eorum scopus, & hoc intentum est. Redeunt ergo simulato habitu, puta propter legum Anglicanarum contra illos latorum rigorem, & strictissimam executionem; propter exploratores, coryceos, & emissarios Regine satellites; aded vt non nisi dissimulato habitu, modò militè, modò mercatorè, modò nautà, aut aliud vitæ genus mētiētes regnum istud ingrediantur. Ne videlicet in manus Hæreticorum cadant, suamq; & aliorum Catholicorum, apud quos diuertunt, vitam prodigant, ac in præsentissimum periculum adducant. Et docuit hoc illos Sanctus Eusebius Episcopus Samosatenus, qui tēporibus Imperatoris Constantij Arriani, *Martyrolog. Rom. a. 21. Iunij.* militari habitu ac veste Ecclesias Catholicorum visitabat, confirmabat, & instruebat, quique ad extremum glorioso pro fide Christiana tolerato Martyrio vitam consummauit.

Inter cæteras autē cautelas quæ in Angliam profecturis solent proponi, illa propè præcipua est, vt nimirum politico regimini se nõ ingerant, siue id benè, siue malè administratur, ne videlicet Hæreticis occasio calumniandi præbeatur & dicendi, illos proditores ac perduelles esse, & idcirco supplicio affici

affici

affici ac de medio tolli. Occupabunt te autē potius circa proximum, laborabunt ut sua vita ac exemplo illum edificent, ut ignorantes doceant, debiles confortent, robustos sustentent, lapsos erigant, hæreticos confundant, & Catholicorum afflictas animas consolentur: demonstrando Deum barbara & crudeli illa persecutione eos probare: in virtutibus confirmare, ac tãdò excellentiorē gloriã ijs velle donare, quantò maioribus & acerbioribus malis fuerint afflicti; tùm ostendendò tempestates illas breui cessaturas, eundēque Dominum qui eas permittit, vires ac robur illas sufferendi esse impertiturū. Et quoniam illi primi in pericula se cōijciunt, primi tormentis subiiciuntur, primi furcis appenduntur, ac gladios & secures cruentant, hinc eorum verba mirabili cū energia fidelium cordibus imprimuntur. Concionantur in publico, cū possunt; cū nō possunt, in oratorijs secretis, admonentes auditorem ac spiritualibus opulis reficientē, ne terrore persecutionum examinati fiduciam in Deū perdant. Legunt ijs Missarum sacrificia, confessiones excipiunt, sacram Synaxin præbent, benedictiones suas impertiunt, dubia eorū solvunt, & si quæ lites ac controuersæ sunt, placidè componunt; Catholicis tanto amore illos prosequētibus, omnia ut ista eorum arbitrio potestatibus permittant. Quod si etiam diuina gratia hæreticorum corda illuminentur, ita ut veritatem agnoscant (quod sæpè & magno numero contingit) tùm verò isti illos docēt, in religionis negotijs instruunt,

unt, fide Catholica, Apostolica & Romana imbuunt; vt ex seruis & mancipijs Sathanæ (Spiritu Sancto fauente) filij Dei efficiantur, & corpori mystico Iesu Christi, quod est sancta Ecclesia, velut quædam membra incorporentur.

Atq; hæc nunc Seminaria illa Anglicana sunt, in Gallia, Italia, & Hispania excitata. Hic finis & scopus est, ad quæ Papa, Rex Catholicus, & omnes boni, ac illorum fautores collimant. Hæc requisita alumnorum: hoc iuramentum, quod præstant: Hæc exercitia, quibus tam in suis collegijs, quam postea in Anglia vacant. Cum hoc animo Patriam suam repetunt; cum hac cautela & prudentia, inter gentiles viuunt; hunc fructum adferunt & consequuntur. Hoc illud bellum est, quod pauculi, & vt videtur infirmi Sacerdotes contra peccatum, hæresin, & infernum gerunt, cum tanta turbatione Reginae ac suorum ministrorum, vt perterrefacti & exanimati vndique media conquirant, ijs vt resistere possint: quibus non repertis, ad tormenta confugiunt, ac suis supplicijs eos se coercere posse cõfidunt. Videamus proinde iam nunc, quid contra veritatem tam certam & indubitatam, Regina in suo edicto adferat & mentiatur.

Primò comminiscitur, Regem Catholicum Angliam pessundaturum ac turbaturum, Papæ potestate abusum, cum nonnullis suorum subditorum, hominibus sordidis & desperatis conuenisse, quatenus multitudinem adolescentum dissoluturum colligerent, qui par-

tiam

tim rei domesticæ angustius, partim scelerû patratorum grauitate impulsî, ex patria profugerunt, & regni Anglicani proditores, ac perduelles effecti sunt: vt deinde isti in seminarijs ea edocti, quibus Angliæ regnum penitus subuertere valeant, ac postea ad suos reuersi Regiæ subditis persuadeant, quatenus iugo excusso debitam obedientiam deserant: concitâtes illis nescio quam spem de opibus & diuitijs acquirendis, si Hispanus in Angliâ perrumpat. Cui quidem calumniæ aliud mendacium adiungunt, dicentes eos iuramentum præstare, quòd Reginam oppugnare, Regem autem Catholicum adiuuare vellēt. Ad quod vt facilius pertrahantur, cœlum ijs, si pareat appromittitur, sin verò quòd iniungitur non exequantur, tum verò virtute nonnullarum Papalium bullarum inferni minas illis iactant

Habes hic edicti sensum, imò tor mendacia & falsitates, quot verba. Vnde ipse beneuolus & attentus lector facilè per se intelliget, perditî ac desperati huius populi calumnias, qui quod ipse est, hoc omnes cæteros mortales esse arbitrâtur. Et quoniam nobis minimè cõstitutum est, vanitates illas refutare, neque per partes singulas examinare; hoc mihi tantum attentus lector cõsideret, quomodo sub nomine Regiæ alicuius, res adeo falsæ, putidæ & absurdæ imprimantur, cùm præsertim ipsum vulgus ab hæreticis odio præstrictis excogitatas illas esse animaduertat.